

OBSAH

PŘEDMLUVA AUTORŮ.....	3
1	
ÚVOD.....	4
1.1 GEODÉZIE A STAVEBNÍ GEODÉZIE.....	4
1.2 TVAR A ROZMĚRY ZEMSKÉHO TĚLESA, NÁHRADNÍ PLOCHY.....	4
1.3 PRINCIP ZOBRAZOVÁNÍ ZEMSKÉHO POVRCHU.....	5
1.4 GEODETICKÉ REFERENČNÍ SYSTÉMY	6
1.4.1 Cassini – Soldnerovo zobrazení	6
1.4.2 Křovákovo zobrazení	6
1.4.3 Gauss – Krügerovo zobrazení	7
1.4.4 Zobrazení UTM.....	7
1.5 NÁHRADA SFÉRICKÉ PLOCHY ROVINOU	8
1.6 POZNÁMKA K SYMBOLICE SKRIPT	9
2	
BODOVÁ POLE	11
2.1 MĚŘICKÉ BODY	11
2.2 POLOHOVÉ BODOVÉ POLE	11
2.2.1 Rozdělení polohového bodového pole.....	11
2.2.2 Stabilizace a signalizace bodů.....	11
2.2.3 Dokumentace geodetického bodu	12
2.3 VÝŠKOVÉ BODOVÉ POLE.....	13
2.3.1 Rozdělení výškového bodového pole.....	13
2.3.2 Stabilizace a signalizace výškových bodů	14
2.3.3 Dokumentace výškových bodů	14
3	
SOUŘADNICOVÉ VÝPOČTY	16
3.1 SOUŘADNICOVÝ ROZDÍL, DĚLKA, SMĚRNÍK.....	16
3.2 URČENÍ SOUŘADNIC BODU POLÁRNÍ METODOU.....	18
3.3 PROTÍNÁNÍ VPŘED	18
3.3.1 Protínání vpřed z úhlů	18
3.3.2 Protínání vpřed z délek	19
3.4 PROTÍNÁNÍ ZPĚT.....	19
3.4.1 Protínání zpět ze směru	19
3.4.2 Protínání zpět z kombinace směrů a délek	19
3.5 POLYGONOVÉ POŘADY	19
3.5.1 Polygonový pořad oboustranně připojený a oboustranně orientovaný	20
3.5.2 Uzavřený polygonový pořad nepřipojený a neorientovaný	22
4	
HODNOCENÍ PŘESNOSTI, ODCHYLKY A TOLERANCE	23
4.1 ÚVOD O MĚŘENÍ OBECNĚ	23
4.2 CHYBY MĚŘENÍ A JEJICH DĚLENÍ	23
4.2.1 Omyly a hrubé chyby	23
4.2.2 Systematické chyby.....	23
4.2.3 Náhodné chyby	24
4.3 CHARAKTERISTIKY PŘESNOSTI MĚŘENÍ, ZPRACOVÁNÍ MĚŘENÍ STEJNÉ PŘESNOSTI	25
4.4 ZPRACOVÁNÍ PŘÍMÝCH MĚŘENÍ NESTEJNÉ PŘESNOSTI.....	26
4.5 PŘÍKLADY ZPRACOVÁNÍ VÝSLEDKŮ PŘÍMÝCH MĚŘENÍ.....	26
4.6 ZÁKON HROMADĚNÍ SMĚRODATNÝCH ODCHYLEK	27
4.7 PŘÍKLADY NA APLIKACI ZÁKONA PŘENÁŠENÍ SMĚRODATNÝCH ODCHYLEK	28
4.8 VYBRANÉ POJMY Z GEOMETRICKÉ PŘESNOSTI STAVEB	29
4.9 VYTYČOVACÍ ODCHYLKY VE VÝSTAVBĚ	30
4.10 MEZNÍ ODCHYLKA A MEZNÍ ROZDÍL	30
5	
DROBNÉ GEODETICKÉ POMŮCKY A SPECIÁLNÍ PŘÍSTROJE	31
5.1 OLOVNICE, STATIVY, KOLÍKY, VÝTYČKY	31
5.1.1 Olovnice se závěsem	31
5.1.2 Tuhá olovnice.....	32

5.1.3	Optická olovnice	32
5.1.4	Laserová olovnice	33
5.1.5	Stativy	33
5.1.6	Výtyčky (klasické, hranolové, stojánky).....	33
5.1.6.1	<i>Klasické výtyčky</i>	33
5.1.6.2	<i>Hranolové výtyčky</i>	34
5.1.7	Kolíky	34
5.1.7.1	<i>Stabilizační kolík</i>	34
5.1.7.2	<i>Vytyčovací kolík</i>	34
5.1.7.3	<i>Popisový kolík</i>	35
5.2	KAPALINOVÉ A ELEKTRONICKÉ LIBELY, HRANŮLKY PRO VYTYČOVÁNÍ PRAVÝCH A PŘÍMÝCH ÚHLŮ, ODRAZNÉ HRANOLY	35
5.2.1	Libely	35
5.2.1.1	<i>Trubicové libely</i>	35
5.2.1.2	<i>Krabicové libely</i>	36
5.2.1.3	<i>Elektronické libely</i>	36
5.2.1.4	<i>Citlivost libel</i>	36
5.2.2	Hranůlky pro vytyčování pravých a přímých úhlů	36
5.2.2.1	<i>Prandtlův pentagonální hranol (pentagon)</i>	37
5.2.2.2	<i>Dvojitý pentagon</i>	38
5.2.2.3	<i>Zkouška pomůcek k vytyčování úhlů stálé velikosti</i>	38
5.2.3	Odrazné hranoly	39
5.3	PROVAŽOVAČE	39
5.3.1	Optický provažovač	39
5.3.2	Laserový provažovač	41
5.4	GYROTEODOLITY	41
5.5	ULTRAZVUKOVÉ A RADIOVÉ DÁLKOMĚRY	42
5.5.1	Ultrazvukové dálkoměry	42
5.5.2	Radiové dálkoměry	42
5.6	INERCIÁLNÍ MĚŘICÍ SYSTÉMY (IMS)	42
5.6.1	Princip inerciálního určení polohy v prostoru	42
5.6.2	Využití IMS v geodézii	43
6	MĚŘENÍ DÉLEK	44
6.1	DEFINICE, ZÁKONNÉ MĚŘICÍ JEDNOTKY	44
6.2	MĚŘENÍ DÉLEK PÁSMEM	44
6.3	OPTICKÉ MĚŘENÍ DÉLEK	45
6.3.1	Paralaktické měření délek	45
6.3.2	Ryskový dálkoměr	46
6.4	ELEKTROOPTICKÉ MĚŘENÍ DÉLEK	47
6.4.1	Fázový dálkoměr	47
6.4.2	Dálkoměr měřící tranzitní čas	48
6.5	KOREKCE MĚŘENÝCH DÉLEK	48
6.5.1	Fyzikální korekce měřených délek	48
6.5.2	Matematické redukce	48
6.5.2.1	<i>Redukce měřené délky do nulového horizontu</i>	48
6.5.2.2	<i>Redukce délky v nulovém horizontu do zobrazení</i>	49
7	MĚŘENÍ SMĚRŮ A ÚHLŮ	51
7.1	ZÁKLADNÍ POJMY	51
7.2	MĚŘICÍ JEDNOTKY	51
7.3	TEODOLITY	51
7.3.1	Příprava teodolitu na stanovisku	52
7.3.2	Optickomechanické teodolity	53
7.3.2.1	<i>Chyby při měření vodorovných směrů</i>	54
7.3.2.2	<i>Měření vodorovného úhlu v jedné skupině</i>	56
7.3.2.3	<i>Měření osnovy vodorovných směrů v jedné skupině s uzávěrem</i>	57
7.3.2.4	<i>Chyby při měření zenitových úhlů</i>	58
7.3.2.5	<i>Měření zenitového úhlu ve dvou polohách dalekohledu</i>	58

7.3.3	Elektronické teodolity	59
7.3.3.1	<i>Totální stanice</i>	60
8	MĚŘENÍ PŘEVÝŠENÍ A URČOVÁNÍ VÝŠEK	61
8.1	ZÁKLADNÍ POJMY	61
8.2	VÝŠKOVÉ SYSTÉMY V ČR.....	62
8.3	GEOMETRICKÁ NIVELACE.....	62
8.3.1	Technická nivelace.....	64
8.3.2	Nivelační přístroje.....	64
8.3.2.1	<i>Optické nivelační přístroje a latě</i>	64
8.3.2.2	<i>Elektronické nivelační přístroje a jejich nivelační latě</i>	67
8.3.2.3	<i>Laserové nivelační přístroje a snímače polohy</i>	67
8.3.3	Druhy nivelace podle použitého postupu.....	67
8.3.3.1	<i>Nivelace pořadová</i>	67
8.3.3.2	<i>Nivelace plošná</i>	69
8.3.3.3	<i>Měření profilů a příčných řezů</i>	69
8.3.4	Hloubkové připojení pásmem	71
8.4	BAROMETRICKÁ NIVELACE	71
8.5	HYDROSTATICKÁ NIVELACE	72
8.6	TRIGONOMETRICKÁ METODA	72
8.6.1	Princip určení výšky bodu a předmětu	72
8.6.2	Poznámka k vlivu vertikální složky refrakce	73
9	MĚŘENÍ PRO ÚČELOVÉ MAPOVÁNÍ A DOKUMENTACI SKUTEČNÉHO PROVEDENÍ STAVEB	75
9.1	PROSTOROVÁ POLÁRNÍ METODA	75
9.1.1	Princip	75
9.1.2	Záznam měřených dat	76
9.1.3	Měření teodolitem a pásmem	76
9.1.4	Rysková tachymetrie	76
9.1.5	Elektronická tachymetrie	77
9.2	MĚŘENÍ PRO URČENÍ POLOHOPISU A VÝŠKOPISU, KONSTRUKCE VRSTEVNIC	77
9.2.1	Měření pro určení polohopisu a výškopisu	77
9.2.1.1	<i>Terénní reliéf</i>	78
9.2.2	Tvorba účelového plánu	78
9.2.2.1	<i>Zobrazení souřadnicové sítě a měřických stanovisek</i>	78
9.2.2.2	<i>Zobrazení podrobných bodů, kresba polohopisu</i>	78
9.2.2.3	<i>Vyznačení výšek a konstrukce vrstevnic</i>	79
9.2.2.4	<i>Výtah výkresu</i>	79
9.3	FOTOGRAMMETRIE	80
9.3.1	Jednosnímková, dvousnímková a vícesnímková	80
9.3.2	Pozemní a letecká fotogrammetrie	80
9.4	LASEROVÉ SKENOVÁNÍ	81
9.4.1	Pozemní laserové skenování	81
9.4.2	Letecké laserové skenování	82
9.4.3	Porovnání fotogrammetrie a laserového skenování	83
9.5	DÁLKOVÝ PRŮZKUM ZEMĚ	83
9.6	GLOBÁLNÍ POLOHOVÝ A NAVIGAČNÍ SYSTÉM	83
10	STÁTNÍ MAPOVÉ DÍLO ČR A MAPY PRO VÝSTAVBU	84
10.1	MAPA, PLÁN	84
10.1.1	Rozdělení map	84
10.1.1.1	<i>Rozdělení podle měřítka</i>	84
10.1.1.2	<i>Rozdělení podle formy</i>	84
10.1.1.3	<i>Rozdělení podle původu</i>	84
10.2	METODY KARTOGRAFICKÉHO VYJADŘOVÁNÍ NA MAPÁCH	84
10.2.1	Polohopis	84
10.2.2	Výškopis	84
10.2.3	Popis	85

10.2.4	Rám mapy	85
10.3	STÁTNÍ MAPOVÉ DÍLO ČR.....	85
10.3.1	Základní báze geografických dat ZABAGED®	85
10.3.2	Katastrální mapa	85
10.3.2.1	<i>Katastrální mapa 1:2880</i>	86
10.3.2.2	<i>Katastrální mapy v dekadických měřítkách</i>	86
10.3.2.3	<i>Digitální katastrální mapa</i>	87
10.3.3	Ostatní mapy velkých měřítek	87
10.3.3.1	<i>Státní mapa 1:5000 – odvozená</i>	87
10.3.3.2	<i>Státní mapa 1:5000</i>	89
10.3.4	Základní mapy středních měřítek	89
10.3.5	Základní mapa ČR 1:10 000	89
10.3.5.1	<i>Základní mapa ČR 1:10 000 s doplnkovým obsahem</i>	90
10.3.5.2	<i>Nová základní mapa ČR 1:10 000 z dat ZABAGED®</i>	90
10.3.5.3	<i>Základní mapa ČR 1:25 000</i>	90
10.3.5.4	<i>Základní mapa ČR 1:50 000</i>	90
10.3.5.5	<i>Nová základní mapa ČR 1:50 000 z dat ZABAGED®</i>	90
10.3.5.6	<i>Základní mapa ČR 1:100 000 a 1:200 000</i>	90
10.3.6	Mapy územních celků	90
10.3.7	Mapy správního rozdělení	91
10.3.8	Přehledy kladů mapových listů státních mapových děl	91
10.3.9	Tematická státní mapová díla	91
10.4	ÚČELOVÉ MAPY VE VÝSTAVBĚ	91
10.4.1	Technická mapa města	91
10.4.2	Základní mapa závodu	92
10.4.3	Jednotná železniční mapa	92
10.4.4	Další účelové mapy	92
11	KATASTR NEMOVITOSTÍ ČR A JEHO VYUŽITÍ	93
11.1	SOUČASNÉ PLATNÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY PRO KATASTR NEMOVITOSTÍ	93
11.2	HISTORIE KATASTRU NEMOVITOSTÍ	93
11.3	ZÁKLADNÍ POJMY	93
11.4	ZÁPISY VLASTNICKÝCH A JINÝCH VĚCNÝ PRÁV DO KN	94
11.4.1	Hlavní zásady zápisů	94
11.4.2	Vklad	96
11.4.3	Záznam	96
11.4.4	Poznámka	96
11.5	ZÁZNAM PODROBNÉHO MĚŘENÍ ZMĚN	96
11.5.1	Náležitosti ZPMZ	96
11.6	GEOMETRICKÝ PLÁN	97
11.6.1	Náležitosti GP	97
11.6.2	Ukázka tvorby geometrického plánu	98
11.7	VYTÝČENÍ HRANIC	98
11.7.1	Náležitosti vytýčovacího náčrtu	98
11.8	GEODETICKÉ PRÁCE V RÁMCI KOMPLEXNÍCH POZEMKOVÝCH ÚPRAV	99
11.8.1	Příprava mapových podkladů	99
11.8.2	Zaměření a vyhodnocení skutečného stavu katastru	99
11.8.3	Obvod intravilánu a extravilánu	99
11.8.4	Tvorba DKM	100
11.8.5	Vytýčovací práce po ukončení KPÚ	100
12	GEODETICKÉ PRÁCE VE VÝSTAVBĚ	101
12.1	ÚVOD DO VYTÝČOVÁNÍ	101
12.1.1	Vytýčovací systémy a jejich členění	101
12.1.2	Fáze vytýčování	101
12.1.3	Závazné technické normy	102
12.2	VYTÝČOVÁNÍ POLOHY	103
12.2.1	Metody polohového vytýčení bodu	103
12.2.1.1	<i>Vytýčení dvojice bodů pravoúhlými souřadnicemi (vytyčení úsečky)</i>	103

12.2.1.2	<i>Vytyčení bodu polárními souřadnicemi (tzv. rajónem)</i>	103
12.2.1.3	<i>Vytyčení bodu protináním vpřed z úhlů</i>	104
12.2.1.4	<i>Vytyčení bodu protináním z délek</i>	104
12.2.1.5	<i>Vytyčení bodu průsečíkovým způsobem</i>	104
12.2.2	<i>Vytyčování úhlů</i>	105
12.2.2.1	<i>Vytyčení obecného úhlu</i>	105
12.2.2.2	<i>Vytyčení pravého úhlu</i>	106
12.2.3	<i>Vytyčování přímek a rovnoběžek</i>	107
12.2.3.1	<i>Zařazení bodů do přímky</i>	107
12.2.3.2	<i>Prodloužení přímky</i>	107
12.2.3.3	<i>Zařazení mezilehlého bodu do dlouhé přímky</i>	107
12.2.3.4	<i>Vytyčování přímek ve složitějších podmínkách</i>	108
12.2.4	<i>Vytyčování oblouků</i>	108
12.2.4.1	<i>Vytyčení hlavních bodů oblouku kružnice</i>	109
12.2.4.2	<i>Vytyčení podrobných bodů oblouku</i>	110
12.2.4.3	<i>Přechodnice</i>	111
12.3	VYTYČOVÁNÍ VÝŠEK	112
12.3.1	<i>Vytyčení bodů vodorovné přímky a roviny</i>	112
12.3.1.1	<i>Vytyčení přímky</i>	112
12.3.1.2	<i>Vytyčení roviny</i>	113
12.3.2	<i>Vytyčení bodů skloněné přímky</i>	113
12.3.3	<i>Vytyčení vrstevnice (horizontály)</i>	114
12.4	POSTUP PŘI VYTYČENÍ STAVEBNÍHO OBJEKTU	114
12.4.1	<i>Vytyčovací sítě a výškové body na stavbě</i>	114
12.4.2	<i>Kontrolní měření</i>	115
12.4.3	<i>Geodetická část projektové dokumentace</i>	115
12.5	OVĚŘOVÁNÍ GEODETICKÝCH PRACÍ PŘI VÝSTAVBĚ	116
12.5.1	<i>Úředně oprávněný zeměměřický inženýr (ÚOZI)</i>	116
12.5.2	<i>Ověřování zeměměřických činností</i>	116
13	URČOVÁNÍ VÝMĚR A OBJEMŮ	117
13.1	<i>URČOVÁNÍ VÝMĚR Z PŘÍMÉHO MĚŘENÍ</i>	117
13.1.1	<i>Výpočet výměr rozkladem</i>	117
13.2	<i>URČOVÁNÍ VÝMĚR Z MAP A PLÁNŮ</i>	118
13.2.1	<i>Výpočet výměr z odměřených hodnot</i>	118
13.2.2	<i>Výpočet výměr pomocí planimetru</i>	119
13.2.2.1	<i>Nitkový a ryskový planimetr</i>	119
13.2.2.2	<i>Polární planimetr</i>	119
13.2.2.3	<i>Digitální planimetr</i>	120
13.3	<i>VÝPOČET OBJEMŮ</i>	120
13.3.1	<i>Výpočet objemů pomocí řezů</i>	121
13.3.2	<i>Výpočet objemů pomocí čtvercové sítě</i>	121
14	MĚŘENÍ POSUNŮ A PŘETVOŘENÍ	122
14.1	<i>ZÁKLADNÍ POJMY</i>	122
14.2	<i>URČOVÁNÍ POSUNŮ OBJEKTŮ VE VERTIKÁLNÍM SMĚRU</i>	122
14.3	<i>URČOVÁNÍ POSUNŮ OBJEKTŮ V HORIZONTÁLNÍ ROVINĚ</i>	123
14.4	<i>PROSTOROVÉ URČOVÁNÍ POSUNŮ OBJEKTŮ</i>	124
15	ORGANIZACE MĚŘICKÉ SLUŽBY ČR	126
15.1	<i>ORGÁNY STÁTNÍ SPRÁVY REZORTU</i>	126
15.2	<i>FYZICKÉ A PRÁVNICKÉ OSOBY OPRÁVNĚNÉ K VÝKONU ZEMĚMĚŘICKÝCH ČINNOSTÍ</i>	126
15.3	<i>PORUŠENÍ POŘÁDKU V ZEMĚMĚŘICTVÍ</i>	127
15.4	<i>OCEŇOVÁNÍ ZEMĚMĚŘICKÝCH VÝKONŮ</i>	127
LITERATURA	128
OBSAH	129